

Exkurze studentů KVK do Anežského kláštera Národní galerie Praha

Ve dnech 13. a 19. května 2023 proběhla odborná exkurze (CUEX1). Na naší cestě za uměním se studentky a studenti Katedry výtvarné kultury FPE ZČU v Plzni vypravili do Anežského kláštera Národní galerie Praha. Studenti byly nejprve seznámeni s historií samotného klášterního objektu a jeho zakladatelkou, sv. Anežkou Přemyslovnou. Se vznikem Národní galerie jim byla také krátce představena sbírkotvorná činnost a specifika utváření fondu středověkého umění.

Cílem exkurze bylo především představit studentům pestré interpretační možnosti a poukázat na nejrůznější přístupy: čistě esteticko-vizuální, restaurátorské, uměnovědné, teologické, materiálově-technologické, ve výkladu a chápání gotického a raně renesančního umění. Samotná prohlídka expozice neprobíhala pouze pasivně, ale formou otázek a odpovědí se snahou zapojit studenty do diskuze. Těžiště samotného výkladu spočívalo v představení vystavených exponátů ve své materiální a umělecké kráse, jejichž umělecko-řemeslné a technologické zpracování svou hmotnou podstatou působí na smyslové vjemy diváka, které apelují na jeho mysl. Nešlo tedy představení vývojové řady lineárně řazených artefaktů do historického kontextu, ale o hlubší pochopení hodnot středověké estetiky, kdy se umělecké dílo podílí na teologickém významu slova.

Veliké díky také patří paní PhDr. Marině Hořínkové, PhD., odborné lektorce edukačního centra Národní galerie, která studentům fundovaně představila koncepci edukačního pracoviště, seznámila je s potenciálem edukačních programů jakožto pomocníků s interpretací historických osobností, památkových objektů a uměleckých děl. Během prezentace byly studentům rovněž demonstrovány nejnovější edukační programy určené široké škále návštěvníků kláštera sv. Anežky České – od dětí předškolního přes děti mladšího školního věku až po středoškoláky. Cenné informace zajisté obohatily znalosti účastníků exkurze v oblasti edukace a kulturního dědictví v památkovém prostředí a v prostředí muzeí a galerií.

Dne 19. května 2023 část studentů využila také příležitosti navštívit výstavu „Josef Mánes: Člověk – Umělec – Legenda“, která se v současnosti koná ve Valdštejnské jízdárně Národní galerie Praha. Výstava představuje stěžejní okruhy Mánesovy tvorby a doplňuje ji o bohatý srovnávací materiál výtvarné či literární povahy. Studenti měli příležitost se seznámit s metodickým přístupem určujícím koncepci výstavy. Rovněž mohli detailně poznat všestranné dílo jednoho z nejvýznamnějších umělců, zařazené v kontextu dobových souvislostí. Výjimečnost této monografické výstavy spočívá především v interpretačním přístupu, který se snaží „očistit“ osobnost umělce od předchozích mnohdy ideologicky posunutých a pokřivených ideologických výkladů a ukázat osobnost Josefa Mánesa zcela v novém pohledu.

Mgr. Lenka Kovaříková, Ph.D.